

ANAYASA MAHKEMESİ KARARI

Anayasa Mahkemesi Başkanlığından:

**GENEL KURUL
KARAR**

RAMAZAN ÇAKIR BAŞVURUSU

Başvuru Numarası	: 2019/6030
Karar Tarihi	: 24/2/2026
Başkan	: Kadir ÖZKAYA
Başkanvekili	: Hasan Tahsin GÖKCAN
Başkanvekili	: Basri BAĞCI
Üyeler	: Engin YILDİRIM Recai AKYEL Yusuf Şevki HAKYEMEZ Yıldız SEFERİNOĞLU Selahaddin MENTEŞ İrfan FİDAN Kenan YAŞAR Muhterem İNCE Yılmaz AKÇİL Ömer ÇINAR Metin KIRATLI
Raportör	: Hüseyin Özgür SEVİMLİ
Başvurucu	: Ramazan ÇAKIR

I. BAŞVURUNUN KONUSU

1. Başvuru, terör örgütü üyeliği suçundan verilen mahkûmiyet kararında karar sonucunu değiştirebilecek nitelikteki esaslı iddiaların karşılanmaması nedeniyle gerekçeli karar hakkının ihlal edildiği iddiasına ilişkindir. Başvuruda başkaca temel hak ve özgürlüklerin ihlal edildiği iddiaları da bulunmaktadır.

II. BAŞVURU SÜRECİ

2. Başvuru 18/2/2019 tarihinde yapılmıştır. Komisyon, adli yardım talebinin kabulüne ve başvurunun kabul edilebilirlik ve esas incelemesinin Bölüm tarafından yapılmasına karar vermiştir.

3. Başvuru belgelerinin bir örneği bilgi için Adalet Bakanlığına (Bakanlık) gönderilmiştir. Bakanlık, görüşünü bildirmiştir. Başvurucu, Bakanlığın görüşüne karşı beyanda bulunmamıştır.

4. Birinci Bölüm, başvurunun Genel Kurul tarafından incelenmesine karar vermiştir.

III. OLAY VE OLGULAR

5. Başvuru formu ve eklerinde ifade edildiği şekliyle ilgili olaylar özetle şöyledir:

6. Ergani Cumhuriyet Başsavcılığı, aralarında bireysel başvuru konusu olayların geçtiği tarihte lise öğretmeni olarak görev yapmakta olan başvurucunun da bulunduğu kişiler hakkında Fetullahçı Terör Örgütü/Paralel Devlet Yapılanmasına (FETÖ/PDY) üye oldukları şüphesiyle soruşturma başlatmıştır. Soruşturma kapsamında kolluk tarafından yapılan araştırmalar sonucunda başvurucunun kendi adına kayıtlı GSM hattı üzerinden ByLock programını kullandığına, Asya Katılım Bankası Anonim Şirketinde (Bank Asya) hesabı bulunup bu Bankanın çeşitli şubelerinde bankacılık işlemleri gerçekleştirdiğine, anılan örgütle irtibatı nedeniyle kapatılan Aktif Eğitimciler Sendikasına (AKTİF EĞİTİM-SEN) üye ve sendikanın Ergani ilçe temsilcisi olduğuna dair tespitlerde bulunulmuştur.

7. Başvurucu; soruşturma evresinde alınan ifadelerinde AKTİF EĞİTİM-SEN'e memurların haklarını koruduğunu düşündüğü için herhangi bir yönlendirme olmadan üye olduğunu ancak bu Sendikanın hiçbir faaliyetine katılmadığını, Bank Asyayı faizsiz bankacılık nedeniyle tercih ettiğini, bu Bankadaki hesabını uzun süredir aktif olarak kullanmadığını, terör örgütüyle hiçbir bağlantısı olmadığını savunmuştur.

8. Soruşturmanın tamamlanması üzerine Ergani Cumhuriyet Başsavcılığının düzenlediği fezleke doğrultusunda Diyarbakır Cumhuriyet Başsavcılığı (Başsavcılık) başvurucu hakkında iddianame düzenlemiştir. Başsavcılık; iddianamede başvurucunun ByLock programını kullandığına dair tespit başta üzere Bank Asya hesap hareketlerine, AKTİF EĞİTİM-SEN üyeliğine ve anılan örgütle irtibatlı olduğu gerekçesiyle meslekten uzaklaştırılmasına dayanarak terör örgütüne üye olma suçunu işlediğini ileri sürmüştür.

9. Başvurucu hakkındaki yargılama Diyarbakır 8. Ağır Ceza Mahkemesinde (Mahkeme) görülmüştür. Mahkeme, duruşma hazırlığı işlemlerine dair 17/3/2017 tarihinde düzenlediği Tensip Tutanağı'nda -diğerlerinin yanı sıra- başvurucunun ByLock programını kullandığına dair tespite esas olan verilerin Diyarbakır İl Emniyet Müdürlüğü Kaçakçılık ve Organize Suçlarla Mücadele Şube Müdürlüğünden (KOM), GSM hattının kullanıldığı mobil cihazlara ait IMEI bilgilerinin de Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumundan (BTK) getirilmesine karar vermiştir. BTK'dan gönderilen cevap yazısında hattın takılı olduğu mobil cihazların IMEI numaraları Mahkemeye bildirilmiştir.

10. Başvurucu; yargılamanın 23/6/2017 tarihli ilk celsesinde önceki savunmalarına ek olarak AKTİF EĞİTİM-SEN'in Ergani temsilciliği görevini yürütmediğini, ByLock tespiti yapılan GSM hattını kendisinin kullandığını ancak ByLock programından haberdar olmadığını ve bu programı kullanmadığını söylemiştir.

11. Celse arasında Mahkeme, başvurucunun kullandığı GSM hattına tanımlanan internet protokol (IP) numaraları ile ByLock programına ait IP numaraları arasındaki bağlantılara ilişkin CGNAT (HIS) kayıtlarının BTK'dan gönderilmesini kararlaştırmış; BTK anılan IP numaraları arasında yapılan bağlantılara dair CGNAT kayıtlarını dosyaya sunmuştur. Diğer yandan KOM, başvurucuyla ilişkilendirilen 477264 user-ID numarasına ait

ve bu numaraya bağlı olarak ozümlenen alt verileri içeren 16/6/2017 tarihli ByLock tespit ve değerlendirme tutanağını Mahkemeye göndermiştir. ByLock tespit ve değerlendirme tutanağına göre söz konusu user-ID numarası ve bu numaraya bağlı olarak oluşturulan alt veriler şöyledir:

i. "*Kullanıcı Profil Bilgileri*" başlıklı kısımda bu user-ID'ye bağlı oluşturulan kullanıcı adı "*rmzn2143*", şifre "*2340Er*" ve son çevrim içi olduğu tarihi "*19/2/2016*" dir.

ii. 477264 user-ID numarası başvurucu adına kayıtlı GSM hattı üzerinden kullanılmıştır. Tespit edilebilen ilk log tarihi *9/12/2015*'tir. Bu user-ID üzerinden aktif olarak yazışma/arama yapılmış, e-posta alınıp gönderilmiştir.

iii. Söz konusu user-ID numarasını arkadaş listesine (roster kayıtları) ekleyen ve gerçek kullanıcıların tespit edildiği belirtilen diğer ByLock kullanıcıları bu user-ID numarasına "*rmzn2143*" ve "*erganili Ramazan*" isimlerini vermiştir. Bu user-ID numarasının kendi roster kayıtlarına eklediği diğer user-ID numaralarının bazılarının da kullanıcıları tespit edilmiştir. Roster kayıtları içinde 352588 user-ID numarasını kullandığı belirlenen kişi G..dir.

iv. 477264 user-ID numarasının gerçek kullanıcıları tespit edilen/edilemeyen başka kişiler tarafından kurulan birden fazla gruba da üye olduğu, anılan gruplara katılan başka user-ID numaralarının bir kısmının da kimler tarafından kullanıldığı tespit edilmiştir.

v. 477264 user-ID numaralı kullanıcı ile gerçek kimlik bilgileri tespit edilen/edilemeyen diğer ByLock user-ID numaraları arasında gerçekleşen aramalara dair kayıtlarla bu user-ID numarası ile ByLock kullanıldığı sırada oluşan IP bağlantılarına (log kayıtları) dair tablolar vardır.

12. Diyarbakır İl Emniyet Müdürlüğü, anılan örgüte üye oldukları iddiasıyla haklarında ayrı soruşturma yürütülen F.D.nin 29/6/2017, H.Do.nun da 13/8/2017 tarihinde kollukta mdafilerinin de hazır bulunmasıyla ve şüpheli sıfatıyla alınan ifadelerine dair tutanaklarla kendilerine gösterilen fotoğraflar üzerinden yaptırılan teşhis işlemine dair tutanakları başvurucuyla ilgisi bulunduğundan bahisle celse arasında Mahkemeye göndermiştir. İfade ve teşhis tutanaklarına göre;

i. Etkin pişmanlık hükümlerinden faydalanmak istediğini beyan eden F.D. başvurucuyu örgüt içinde *Ergani ilçe abisi* olarak bildiğini, başvurucu hakkında başka bilgisi olmadığını beyan etmiştir.

ii. Etkin pişmanlık hükümlerinden faydalanmak istediğini beyan eden H.Do. 97084 user-ID numarası üzerinden ByLock programını kullandığını kabul etmiş; bu user-ID numarasına ait olup ByLock tespit ve değerlendirme tutanağında yer alan veriler kendisine okunduğunda kendi kullandığı user-ID numarasının roster kayıtlarında yer alan 477264 user-ID numarasını başvurucunun kullandığını ve onun örgüt içinde "*Ergani ilçe abisi*" olduğunu söylemiştir.

iii. F.D. ve H.Do. kendilerine gösterilen fotoğraflar arasından başvuruçuyu teşhis etmiştir.

13. Celse arasında dosyaya sunulan ByLock tespit ve değerlendirme tutanağı ve CGNAT kayıtları ile F.D. ve H.Do.ya ait ifade tutanakları yargılamanın 25/10/2017 tarihli celsesinde başvuruçuya okunmuştur. Başvuruç; ByLock programını kullanmadığına dair savunmasını tekrar ettikten sonra kendisiyle ilişkilendirilen 477264 user-ID numarasına dair roster kayıtlarında adı geçen G.Ç. ile kardeş olduklarını, bu kayıtlarda yer alan diğer kişilerin yanı sıra F.D. ile H.Do.yu tanımadığını, bu kişilerin suçlayıcı beyanlarını da kabul etmediğini belirtmiştir.

14. Yargılamanın 29/11/2017 tarihli son celsesinde başvuruç müdafii, H.Do.nun tanık olarak ifadesinin alınmasını talep etmiş; Mahkeme ise dosyanın geldiği aşama itibarıyla bu talebi reddetmiştir. Yargılama sonucunda Mahkeme, başvuruçunun terör örgütüne üye olma suçunu işlediği sonucuna ulaşmış; atılı suçtan başvuruç hakkında 7 yıl 6 ay hapis cezası vermiştir. Mahkûmiyet gerekçesi şöyledir:

"DELİLLER :

1- İddia ve Sanığın Savunması:

2- Bylock Sorgu Tasnif Tutanakları:

Sanık Ramazan Çakır'a ait olan ... İMEİ numaralı telefona takılı ... numaralı GSM hattı ile uygulamaya, BTK'dan alınan cevabi yazısından da anlaşıldığı üzere Litvanya'da bulunan server bilgisayarına 04/03/2016 tarihine kadar ByLock sistemine giriş yaptığı tespit edilmiştir.

Kullanıcı ID numarası: 477264 Kullanıcı adı: 'rmzn2143' Şifre: '2340Er' olup, Bylock tespit ve değerlendirme tutanağı içerikleri incelendiğinde sanığa ait olan 477264 İd numarasını ekleyen şahısların sanığa 'mzn2143', 'erganili Ramazan' şeklinde isim verdiği ve kendi bylock listelerine bu şekil eklediği anlaşılmıştır.

3- Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumunun 24/08/2017 tarih ve 29234571-401-01-01-2017.502315 sayılı cevabi yazısı ve ekinde bulunan CD,

Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu'dan alınan cevabi yazıya ekli CD içerisinde bulunan HTS kayıtları incelendiğinde sanığın hem Bylock programının bulunduğu server bilgisayarına bağlantısına ilişkin olarak hem de telefon görüşmelerine ve data kullanımına ilişkin olarak baz istasyon kaydı verdiği anlaşılmıştır.

4- Nüfus ve Adli Sicil Kayıtları:

5- Dosya İçerisinde Bulunan Sair Belge ve Tutanaklar

...

Sanık FETÖ/PDY silahlı terör örgütü yönetici/üyelerinin kullanımı için oluşturulmuş ve münhasıran bu suç örgütünün mensupları tarafından kullanılmakta olan ağ özelliğini bilerek (kasten), sisteme ancak şifre ile girilebilen dönemde bir çok kez kullandığı anlaşılmıştır.

Sanığın dahil olduğu örgütün silahlı terör örgütü olduğunu bilebilecek durumda olduğu, zira 15 Temmuz darbe girişiminde açıkça bu hususun aileniştirği, ancak daha önce de örgütün kendisine ait unsurları silah kullanma konusunda yönlendirdiğinin bilinen bir gerçek olduğu, kamu oyunda bilindiğı üzere MİT tırlarının durdurulması olayında örgütün silahlı güçlerini kullandığı, bu yapının içerisinde yer alan sanığın yapılan toplantılarda sıkça dile getirildiğı üzere örgütün sahip olduğu asker ve polis gücünü bildiğı, bu gücün gerektiğinde silah kullanabileceğini de öngördüğü, özellikle MİT tırlarının durdurulması olayından sonra bu hususun yani örgütün silah kullanma konusundaki tavrının iyice açığa çıktığı, sanığın buna rağmen bu örgütün içerisinde yer aldığı, dolayısıyla dahil olduğu örgütün silahlı terör örgütü olduğunun anlaşılması verilecek olan cezalarda 3713 Sayılı Yasanın 5. maddesi uyarınca yapılacak olan 1/2 oranındaki arttırımın hukuki gerekçesi olmuştur.

Sanık; her ne kadar yukarıda bahsedildiğı şekilde savunma yapıp, bylock kullanmadığını, FETÖ ile herhangi bir ilgisinin bulunmadığını belirterek suçlamayı kabul etmemişse de;

Yukarıda ayrıntılı olarak izah edildiğı üzere teknik özellikleri, indirme ve kullanma yöntemi, kullanıcıları ve muhtevası itibarıyla münhasıran FETÖ/PDY silahlı terör örgütü mensuplarının kullanması amacıyla oluşturulan ve münhasıran bu suç örgüt mensupları tarafından kullanıldığı tespit edilen ByLock iletişim sisteminine bu özelliğini bilerek dahil olan ve bu sistemi bir çok kez kullanan, 15 Temmuz darbe girişimine kadar sözde meşruiyetini toplum nezdinde dini zemini, kamu otoritesi nezdinde ise hukuki zemini istismar ederek sağlayagelen örgütün, talimat ve haberleşmesinin tam bir örgütsel gizlilik ve kripto yöntemine dayanması ve tanık beyanı, arama, yakalama, el koyma tutanakları, Bylock sorgu tasnif tutanakları, BTİK'dan gelen sanığın kullandığını beyan ettiği [...] numaralı hatta ve hattın takılı olduğu cihazların bylock programının servis ettiği server bağlantısına ve hts kayıtlarına ilişkin cevabi yazılar hep birlikte değerlendirildiğinde sanığın savunmasına itibar edilememiş ve suçtan kurtulmaya yönelik olduğu değerlendirilmiştir.

Sanığın yaptığı görev nedeniyle edindiğı bilgi, tecrübe ve örgütteki konumu itibarıyla bu oluşumun bir silahlı terör örgütü olduğunu bilebilecek durumda olduğu, sanığın örgüte bilinçli olarak katıldığı ve katılma sürecinden sonra eylemlerini sürdürdüğü, özellikle örgütün silahlı unsurlarının olduğunu bildiğı, buna rağmen bu örgüte katılım gösterdiği, silahlı terör örgütüne üye olma suçunun işlenmesi için şahsın illaki silah kullanmasının gerekmediğı, örgütün silahlı örgüt olduğunu bilmesinin yeterli olduğu, sanığın da irtibat içerisinde kalarak bu hususları bildiğı halde örgüte katılım gösterdiği, böylelikle üzerine atılı FETÖ/PDY silahlı terör örgütüne üye olma suçunu işlediğı sabit görülerek TCK'nın 314/2. maddesi, 3713 Sayılı Yasanın 5. maddesi uyarınca cezalandırılmasına, ancak verilen cezada sanığın yapmakta olduğu kamu görevinin niteliğı ve örgütteki konumu, terör örgütünün haberleşme aracı olan Bylock programının sanık tarafından yoğun bir şekilde kullanmış olması göz önüne alınarak alt sınırdan uzaklaşılmasına [karar verilmiştir.]”

15. Başvurucu; ByLock programını örgütsel veya başka bir amaçla kullanmadığına, F.D. ile H.Do.nun Mahkeme huzuruna getirilerek tanık sıfatıyla ifadelerinin alınması gerektiğine dair itirazlarını dile getirerek mahkûmiyet kararına karşı istinaf kanun yoluna başvurmuştur. Gaziantep Bölge Adliye Mahkemesi 4. Ceza Dairesi (Daire) 3/4/2018 tarihli kararı ile başvurunun istinaf talebini esastan reddetmiştir.

16. Başvurucu; diğerlerinin yanı sıra ByLock programını kullanmadığını, bu delilin güvenilirlik açısından şüpheli olduğunu, F.D. ile H.Do.nun mahkeme huzurunda ve tanık

sıfatıyla ifadelerinin alınması gerektiğini, içinde yer aldığı iddia edilen yapılanmanın terör örgütü olduğunu bildiğine dair değerlendirmelerin varsayımdan ibaret olduğunu, soruşturma evresinde gizlilik kararı alınması nedeniyle hakkındaki suçlamaya esas olan delillere ulaşamadığını ve bu delillere yönelik itirazlarını etkili şekilde ileri süremediğini, tutuklu kaldığı süreçte müdafii ile görüşmelerinin kısıtlandığını ileri sürerek Daire kararına karşı temyiz kanun yoluna başvurmuş; (kapatılan) Yargıtay 16. Ceza Dairesi 28/11/2018 tarihinde Daire kararını onamıştır.

IV. İLGİLİ HUKUK

A. Ulusal Hukuk

1. Kanun Hükümleri

17. 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun "*Silâhlı örgüt*" başlıklı 314. maddesinin ilgili kısmı şöyledir:

"(1) Bu kısmın dördüncü ve beşinci bölümlerinde yer alan suçları işlemek amacıyla, silâhlı örgüt kuran veya yöneten kişi, on yıldan onbeş yıla kadar hapis cezası ile cezalandırılır.

(2) Birinci fıkrada tanımlanan örgüte üye olanlara, beş yıldan on yıla kadar hapis cezası verilir.

..."

18. 12/4/1991 tarihli ve 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanunu'nun "*Terör tanımı*" başlıklı 1. maddesi şöyledir:

"Terör; cebir ve şiddet kullanarak; baskı, korkutma, yıldırma, sindirme veya tehdit yöntemlerinden biriyle, Anayasada belirtilen Cumhuriyetin niteliklerini, siyasî, hukukî, sosyal, laik, ekonomik düzeni değiştirmek, Devletin ülkesi ve milletiyle bölünmez bütünlüğünü bozmak, Türk Devletinin ve Cumhuriyetin varlığını tehlikeye düşürmek, Devlet otoritesini zaafa uğratmak veya yıkmak veya ele geçirmek, temel hak ve hürriyetleri yok etmek, Devletin iç ve dış güvenliğini, kamu düzenini veya genel sağlığı bozmak amacıyla bir örgüte mensup kişi veya kişiler tarafından girilecek her türlü suç teşkil eden eylemlerdir."

19. 3713 sayılı Kanun'un "*Terör suçlusu*" başlıklı 2. maddesi şöyledir:

"Birinci maddede belirlenen amaçlara ulaşmak için meydana getirilmiş örgütlerin mensubu olup da, bu amaçlar doğrultusunda diğerleri ile beraber veya tek başına suç işleyen veya amaçlanan suçu işlemese dahi örgütlerin mensubu olan kişi terör suçlusudur.

Terör örgütüne mensup olmasa dahi örgüt adına suç işleyenler de terör suçlusu sayılır."

2. Yargıtay Kararları

20. (Kapatılan) Yargıtay 16. Ceza Dairesinin 25/6/2020 tarihli ve E.2019/11650, K.2020/3039 sayılı kararının ilgili kısmı şöyledir:

"Somut dosyada sanık [S.nin] kullandığını kabul ettiği [...] ID numaralı Bylock'ta sadece diğer sanık [Ö.nün] ekli olması ve yazışma içeriklerinin örgütsel nitelikte olmadığını anlaşılmasına rağmen hatalı değerlendirmeyle sanığın, örgüt talimatı ile bu ağa dahil olduğunun ve gizliliği sağlamak için haberleşme amacıyla kullanıldığının kabul edilerek yazılı şekilde mahkumiyetine karar verilmesi [kanuna aykırıdır.]"

21. Yargıtay 3. Ceza Dairesinin 30/9/2024 tarihli ve E.2022/3864, K.2024/11879 sayılı kararının ilgili kısmı şöyledir:

"Yargıtay Ceza Genel Kurulunun 26.09.2017 tarihli ve 2017/16-956 Esas, 2017/970 sayılı Kararı ile onanarak kesinleşen Yargıtay (Kapatılan) 16. Ceza Dairesinin ilk derece mahkemesi sıfatıyla verdiği 24.04.2017 tarihli ve 2015/3 Esas, 2017/3 sayılı Kararı ile Anayasa Mahkemesinin Ferhat Kara başvurusuna ilişkin 04.06.2020 tarihli ve 2018/15231 başvuru numaralı kararında belirtildiği üzere; ByLock iletişim sisteminin FETÖ/PDY silahlı terör örgütü mensuplarının kullanmaları amacıyla oluşturulan ve münhasıran bu suç örgütünün bir kısım mensupları tarafından kullanılan bir ağ olması nedeniyle, örgüt talimatı ile bu ağa dahil olduğunun ve gizliliği sağlamak için haberleşme amacıyla kullanıldığının, her türlü şüpheden uzak, kesin kanaate ulaştırarak teknik verilerle tespiti halinde kişinin örgütle bağlantısını ortaya koyan bir delil olacağına şüphe bulunmama ile birlikte, savunmasında ByLock kullanıcı olmadığını bildiren sanığın savunmasının denetlenmesi bakımından 105485 User ID numaralı ByLock tespit ve değerlendirme tutanağında ekleyen, eklenen ve irtibatlı bulunduğu kişiler olarak görünen şahıslar hakkında soruşturma yahut kovuşturma bulunup bulunmadığı araştırılarak, varsa sanık ile ilgili aşama beyanları ile sanığın eşi [H.A.nın] yargılandığı dava dosyasının, yine iddianamede bir kısım beyanlarına yer verilen, kovuşturma aşamasında tanık sıfatı ile dinlenen [T.U.nun] hazırlık aşaması ifade ve teşhis tutanaklarının getirtilip incelenerek, [T.U.nun] beyanında geçen [A.] isimli kişinin sanık olup olmadığını da tespit edilerek, temyiz aşamasında geldiği anlaşılan Sırt Cumhuriyet Başsavcılığının [...] soruşturma numaralı dosyası içerisinde yer alan bilgi, belgelerin ve eşi ile adının geçtiği veri inceleme raporunun 5271 sayılı CMK'nın 217 nci maddesi uyarınca duruşmada okunup tartışılması, ilgili şahısların usulüne uygun olarak tanık sıfatıyla dinlenmelerinden sonra sanığın hukuki durumunun tayin ve takdiri gerekirken eksik araştırma ile yazılı şekilde hüküm kurulması bozmayı gerektirmiştir."

22. Yargıtay 3. Ceza Dairesinin 31/10/2024 tarihli ve E.2022/7769, K.2024/12947 sayılı kararının ilgili kısmı şöyledir:

"Savunmasında ByLock kullanıcı olmadığını bildiren sanığın savunmasının denetlenmesi bakımından ByLock tespit ve değerlendirme tutanağında ekleyen, eklenen ve irtibatlı bulunduğu kişiler olarak gözükten şahıslar hakkında soruşturma yahut kovuşturma bulunup bulunmadığı araştırılarak, varsa sanık ile ilgili aşama beyanları dosyaya getirtilip, tanık sıfatıyla ifadelerine başvurulduktan sonra sonucuna göre bir karar verilmesi,

UYAP'ta bulunan örgütlü suçlar bilgi havuzunda araştırma yapılarak sonucunda var ise bu araştırma kapsamında elde edilecek tüm delillerin CMK'nın 217 nci maddesi uyarınca sanık ve müdafisine okunması, sanığın söz konusu delillere ilişki beyanlarının alınması, var ise beyanda bulunan şahısların duruşmada tanık sıfatıyla beyanlarının alınması, tespit edilen tüm delillerin karar yerinde tartışılması lüzumu... [bozmayı gerektirmiştir.]"

23. Yargıtay 3. Ceza Dairesinin 19/11/2024 tarihli ve E.2022/6917, K.2024/14300 sayılı kararının ilgili kısmı şöyledir:

"ByLock kullanıcısı olduğunu kabul etmeyen sanığın, ByLock uygulamasını kullandığının kuşkuyla yer vermeyecek şekilde teknik verilerle tespiti halinde, ByLock kullanıcısı olduğuna dair delilin atılı suçun sübutu açısından belirleyici nitelikte olması karşısında, ilgili birimlerden ayrıntılı ByLock tespit ve değerlendirme raporunun getirtilmesi, ByLock tespit ve değerlendirme tutanağında roster kayıtlarında ismi geçen şahısların kimlik bilgilerinin tespitine çalışılarak, bu suçtan sanık olup olmadıklarının, dosya sanığı ile ilgili beyanlarda bulunup bulunmadıklarının araştırılması ve var ise dosyalarının celp edilip incelenmesi ile tanık olarak duruşmaya çağrılıp dinlenmeleri sağlanarak 5271 sayılı Kanun'un 217 nci maddesi uyarınca sanık ve müdafine diyeceklerinin sorulduktan sonra sonucuna göre bir karar verilmesi gerekirken eksik araştırma ile yazılı şekilde karar verilmesi,

2- Temyiz aşamasında dosyaya gelen; Emniyet Genel Müdürlüğü KOM Daire Başkanlığının veri inceleme raporunda sanığın 'SAYV' olarak derecelendirildiği anlaşılmakla bahse konu raporda [zümre başkanı H. ve öğretmen K.] olarak kayıtlı olan şahısların açık kimlik bilgilerinin tespiti ile haklarında FETÖ/PDY silahlı terör örgütü ile iltisaklı soruşturma yürütülüp yürütülmediğinin araştırılarak, soruşturma yürütüldüğünün tespit edilmesi durumunda söz konusu dosyaların getirtilip incelenmesi ve mahkeme huzurunda tanık olarak dinlenmelerinin sağlanması ile UYAP'ta oluşturulan örgütlü suçlar bilgi bankasında sanık hakkında herhangi bir beyan yahut bilgi olup olmadığının araştırılması, tespit edilmesi halinde bu şahısların usulüne uygun olarak tanık sıfatıyla dinlenmeleri sağlanarak 5271 sayılı Kanun'un 217 nci maddesi uyarınca sanık ve müdafine diyeceklerinin sorulduktan sonra sonucuna göre bir karar verilmesi gerekirken eksik araştırma ile yazılı şekilde karar verilmesi,

3- Mahkumiyete esas alınan, suçun sübutu ve cezanın kişiselleştirilmesi bakımından belirleyici delil olan ve talimat ile dinlenen tanık [T.G.nin] doğrudan aleni duruşmada sanıkların huzurunda veya 5271 sayılı CMK'nın 180/1-2-5 maddesi gereğince SEGBİS kullanılmak ya da anılan Kanununun 181/1 maddesinde öngörülen usule riayet edilmek suretiyle istinabe yoluyla dinlenip AİHS'in 6/3-d ve Anayasanın 36. maddeleri ile teminat altına alınan 'iddia/kamu tanıklarının sorguya çekmek veya çektirmek' hakkı tanınması gerektiği gözetilmeden; tanığın dinlenilmesi için belirlenen günün sanık ve müdafine bildirilmeden, sanığın tanığı sorgulama hakkının engellenmesi suretiyle CMK 180/1 ve 181/1 maddelerindeki emredici hükümlere riayet edilmeyerek savunma hakkının kısıtlanmasına yol açacak şekilde CMK'nın 181/1 ve 210 uncu maddelerine muhalefet edilmesi ... [bozmayı gerektirmiştir.]"

24. Yargıtay 3. Ceza Dairesinin 10/3/2025 tarihli ve E.2022/28880, K.2025/7321 sayılı kararının ilgili kısmı şöyledir:

"Kuruluş, amaç, örgüt yapılanması ve faaliyet yöntemleri Dairemizin 2015/3 Esas sayılı kararında anlatılan ve nihai amacı, Devletin Anayasal nizamını cebir ve şiddet kullanarak değiştirmek olduğu anlaşılan FETÖ/PDY terör örgütünün başlangıçta bir ahlak ve eğitim hareketi olarak ortaya çıkması ve toplumun her katmanının büyük bir kesimince de böyle algılanması, amaca ulaşmak için her yolu mübah gören fakat sözde meşruiyetini sivil alanda dinden, kamusal alanda ise hukuktan aldığı izlenimi vermek için yeterli güce ulaşıncaya kadar alenen kriminalize olmamaya özen göstermesi gerçeği nazara alındığında, sanığa ait ByLock tespit ve değerlendirme tutanağında herhangi bir örgütsel içerik tespit edilemediği, ekli kişi olarak sadece bir hesap bulunduğu, programın okul dersleri konusunda haberleşmek için yurtdışında olduğu tespit edilen [S.P.] isimli kişinin kurduğu ve örgütsel amaçla kullanmadığı yönündeki savunmasının aksi ispatlanamayan, dosya içerisinde bunun dışında bir delil bulunmayan sanığın, mahkumiyete yeter her türlü

şüpheden uzak kesin delil bulunmaması karşısında silahlı terör örgütüne üye olmak suçundan CMK'nın 223/2-e maddesi gereğince beraatine karar vermek gerekirken yazılı şekilde hüküm kurulması... [bozmayı gerektirmiştir.]"

25. Yargıtay 3. Ceza Dairesinin 17/3/2025 tarihli ve E.2022/15071, K.2025/8640 sayılı kararının ilgili kısmı şöyledir:

"ByLock tespit ve değerlendirme tutanağında eşi [M.E.] dışında başka örgüt mensubu ekli bulunmayan ve herhangi örgütsel içerikli yazışma içeriği tespit edilemeyen, suç tarihi itibarıyla örgütsel bağımlı ortaya koyan herhangi bir kod adı olmayan, kendi savunmasında da örgütsel herhangi bir sohbete katılmadığını ve örgüt içinde yer almadığını savunan, UYAP'ta oluşturulan örgütlü suçlar bilgi bankasında hakkında herhangi bir beyan yahut ifade bulunmayan sanığın beraati yerine mahkumiyetine karar verilmesi ... [bozmayı gerektirmiştir.]"

26. Yargıtay 3. Ceza Dairesinin 21/4/2025 tarihli ve E.2022/19300, K.2025/12161 sayılı kararının ilgili kısmı şöyledir:

"ByLock tespit ve değerlendirme tutanağında başka örgüt mensubu ekli bulunmayan ve herhangi örgütsel içerikli yazışma içeriği tespit edilemeyen, suç tarihi itibarıyla örgütsel bağımlı ortaya koyan herhangi bir kod adı olmayan, kendi savunmasında da örgütsel herhangi bir sohbete katılmadığını ve örgüt içinde yer almadığını savunan, UYAP'ta oluşturulan örgütlü suçlar bilgi bankasında hakkında herhangi bir beyan yahut ifade bulunmayan sanığın beraati yerine mahkumiyetine karar verilmesi... [bozmayı gerektirmiştir.]"

27. ByLock tespit ve değerlendirme tutanağında örgütsel içerik tespit edilemeyen kullanıcılar yönünden -somut olayın özelliğine göre- yapılması gerekli görülen araştırma ve inceleme işlemlerine ilişkin benzer yöndeki birçok karar arasında Yargıtay 3. Ceza Dairesinin 30/10/2024 tarihli ve E.2022/6887, K.2024/12706; 31/10/2024 tarihli ve E.2022/13560, K.2024/12904; 4/11/2024 tarihli ve E.2022/8312, K.2024/13516; 5/11/2024 tarihli ve E.2022/8457, K.2024/13588; 25/11/2024 tarihli ve E.2024/17021, K.2024/15092; 28/11/2024 tarihli ve E.2022/15419, K.2024/15834; 6/1/2025 tarihli ve E.2022/28134, K.2025/427; 21/1/2025 tarihli ve E.2021/11306, K.2025/1891; 21/5/2025 tarihli ve E.2025/542, K.2025/15312 sayılı kararlarına bakılabilir.

28. (Kapatılan) Yargıtay 16. Ceza Dairesinin 13/9/2017 tarihli ve E.2017/1823, K.2017/4870 sayılı kararının ilgili kısmı şöyledir:

"Ayrıntıları ve hukuki mahiyeti Dairemizin 24.04.2017 tarih 2015/3 esas 2017/3 karar sayılı ilk derece kararında ve 14.07.2017 tarih 2017/1443 - 4758 sayılı ilamında açıklandığı üzere; oluşturulması, dahil olunması, kullanılması ve teknik özellikleri itibarıyla münhasıran FETÖ/PDY Silahlı terör örgütü mensuplarınca kullanılan kriptolu iletişim ağı ByLock'u yoğun biçimde kullandığı, yazışma içerikleri incelendiğinde örgüt içerisinde para toplamak ve toplantılar yapmak gibi faaliyetlerde bulunduğu, örgütsel gizlilik adına ayrıca Kakao isimli programı da kullandığı belirlenerek örgütün hiyerarşik yapısına dahil olduğu kabul edilen sanık ile ilgili hükme esas alınan tüm delillerin hukuka uygun olarak elde edildiğinin belirlendiği aşamalarda ileri sürülen iddia ve savunmaların temyiz denetimini sağlayacak biçimde eksiksiz olarak sergilendiği, özleri değiştirmeksizin tartışıldığı, vicdani kanunun kesin, tutarlı ve çelişmeyen verilere dayandırıldığı, eylemlerin doğru olarak nitelendirildiği ve kanunda öngörülen suç tipine uydugu, yaptırımların kanuni bağlamda şahsileştirilmek suretiyle uygulandığı anlaşılmakla; sanık müdafinin temyiz dilekçesinde ileri sürdüğü

nedenler yerinde görülmediğinden CMK'nın 302/1. maddesi gereğince temyiz davasının esastan reddiyle hükmün ONANMASINA [karar verildi.]"

29. Yargıtay 3. Ceza Dairesinin 19/11/2024 tarihli ve E.2022/7236, K.2024/14303 sayılı kararının ilgili kısmı şöyledir:

"ByLock kullanıcısı olduğu kesin delillerle tespit edilen, kod adı kullanan sanık hakkında; aşamalarda beyanları alınan tanıkların, FETÖ/PDY terör örgütü içerisinde polis okulu öğrencisi abiliği yaparak sohbet toplantıları düzenlediğine ve örgüt içerisinde aktif faaliyet yürüttüğüne ilişkin ifadeleri bir bütün olarak değerlendirildiğinde;

... [S]anık müdafinin temyiz dilekçesinde ileri sürdüğü nedenler yerinde görülmediğinden 5271 sayılı CMK'nın 302/1 inci maddesi gereğince temyiz davasının esastan reddiyle hükmün ONANMASINA... [karar verildi.]"

30. Yargıtay 3. Ceza Dairesinin 12/2/2025 tarihli ve E.2024/20610, K.2025/3943 sayılı kararının ilgili kısmı şöyledir:

"ByLock tespit ve değerlendirme tutanağında yer alan sanığın gerçekleştirdiği örgütsel içerikteki mesajlaşmalar ve usulüne uygun olarak dinlenen tanıkların beyanları nazara alındığında;

... [S]anık müdafinin temyiz dilekçesinde ileri sürdüğü nedenler yerinde görülmediğinden 5271 sayılı CMK'nın 302/1 inci maddesi gereğince temyiz davasının esastan reddiyle hükmün ONANMASINA [karar verildi.]"

31. Yargıtay 3. Ceza Dairesinin 21/4/2025 tarihli ve E.2023/1682, K.2025/11598 sayılı kararının ilgili kısmı şöyledir:

"Yargılama sürecindeki usüli işlemlerin kanuna uygun olarak yapıldığı, örgütsel içerikler bulunan ByLock tespit ve değerlendirme tutanağı ve hükme esas alınan tüm delillerin hukuka uygun olarak elde edildiğinin belirlendiği, aşamalarda ileri sürülen iddia ve savunmaların temyiz denetimini sağlayacak biçimde eksiksiz olarak sergilendiği, özleri değiştirmeksizin tartışıldığı, vicdani kanının kesin, tutarlı ve çelişmeyen verilere dayandırıldığı, eylemlerin doğru olarak nitelendirildiği ve kanunda öngörülen suç tipine uyduğu, yaptırımların kanuni bağlamda şahsileştirilmek suretiyle uygulandığı anlaşılmalı; sanık müdafinin temyiz dilekçesinde ileri sürdüğü nedenler yerinde görülmediğinden 5271 sayılı CMK'nın 302/1. maddesi gereğince temyiz davasının esastan reddiyle hükmün Tebliğname'ye uygun olarak ONANMASINA... [karar verildi.]"

32. Yargıtay 3. Ceza Dairesinin 13/5/2025 tarihli ve E.2022/21314, K.2025/14216 sayılı kararının ilgili kısmı şöyledir:

"ByLock kullanıcısı olduğu dosyada yer alan ve örgütsel içerikler bulunduran ByLock tespit değerlendirme tutanağıyla tespit edilen sanığın faaliyetleri ve tüm dosya kapsamı bir bütün olarak değerlendirildiğinde mahkemenin kabulünde bir isabetsizlik bulunmamakla; ... sanık müdafinin temyiz dilekçesinde ileri sürdüğü nedenler yerinde görülmediğinden 5271 sayılı CMK'nın 302/1. maddesi gereğince temyiz davasının esastan reddiyle hükmün Tebliğname'ye uygun olarak ONANMASINA... [karar verildi.]"

33. Yargıtay 3. Ceza Dairesinin 20/5/2025 tarihli ve E.2022/23340, K.2025/14964 sayılı kararının ilgili kısmı şöyledir:

"Örgütün iletişim programı olan ByLock'ta örgütsel içerikli yazışmalar yaptığı görülen sanığın silahlı terör örgütü üyesi olduğuna dair kabulde ve verilen hükümde hukuka aykırılık görülmemiştir."

34. ByLock programının örgütsel iletişimin sağlanması amacıyla kullanıldığının mesaj içerikleri itibarıyla tespit edilmesi durumunda bu hususun terör örgütü üyeliği açısından belirleyici delil olarak değerlendirilmesine ilişkin birçok karar arasından Yargıtay 3. Ceza Dairesinin 20/5/2025 tarihli ve E.2022/22009, K.2025/14978 sayılı ile 23/6/2025 tarihli ve E.2022/14013, K.2025/18271 sayılı kararlarına bakılabilir.

B. Uluslararası Hukuk

1. Sözleşme Hükümleri

35. Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin (Sözleşme) 6. maddesinin birinci fıkrasının ilgili kısmı şöyledir:

"Herkes, ... cezaî alanda kendisine yöneltilen suçlamalar konusunda karar verecek olan ... bir mahkeme tarafından davasının ... hakkaniyete uygun ve açık olarak görülmesini istemek hakkına sahiptir..."

2. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi İçtihadı

36. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi (AİHM) FETÖ/PDY'ye üye olma suçundan yapılan yargılama sonucunda ByLock programının kullanımına, örgütle bağlantılı sendika ile derneğe üye olunmasına ve Bank Asya hesap hareketlerine dayanılarak verilip kesinleşen mahkûmiyet kararı üzerine yapılan başvuruda verdiği *Yalçınkaya/Türkiye* ([BD], B. No: 15669/20, 26/9/2023) kararında belirleyici olarak ByLock delilinin kullanılmasını suçta ve cezada kanunilik ilkesi ile adil yargılanma hakkı kapsamında ele almıştır.

37. AİHM, karara konu davada başvuru hakkında mesaj veya e-posta yoluyla yapılan bir iletişimin belirlenemediği ByLock tespitinin mahkûmiyet kararı yönünden belirleyici delil olarak kabul edildiği sonucuna ulaşmıştır. Bu kabule göre ByLock deliline ilişkin olarak anılan kararda suçta ve cezada kanunilik ilkesi yönünden yaptığı değerlendirmelerde AİHM;

i. Başvurucunun terör örgütü üyeliğinden mahkûmiyetinin 5237 sayılı Kanun'un 314. maddesinin (2) numaralı fıkrasına dayandığını belirtmiş, bu yasal çerçevenin bir kimsenin -gerektiğinde uygun hukuki danışmanlık alarak- hangi eylemlerin kendisini cezaî olarak sorumlu kılacağını bilmesini sağlamak için yeterli hassasiyetle formüle edildiğini vurgulamıştır. Buna göre asıl meselenin iç hukukun gereklilikleri de gözönüne alındığında mahkûmiyetin yeterince öngörülebilir olup olmadığı olduğunu belirtmiştir (*Yalçınkaya/Türkiye*, §§ 245, 249, 254).

ii. Bu kapsamda mahkemelerin ilgili kanuna uymamasının veya belirli bir davada bu kanunu makul olmayan bir şekilde yorumlamasının ve uygulamasının da Sözleşme'nin 7. maddesinin ihlaline yol açabileceğine dikkati çekmiştir (*Yalçınkaya/Türkiye*, § 256).

iii. Ulusal hukuka göre terör örgütüne üye olma suçunun belirli bir kasıtlı işlendiğini, Yargıtay kararlarında da terör örgütü üyeliğinden mahkûmiyetin ancak sanığın faaliyetlerinin sürekliliği, çeşitliliği ve yoğunluğuna dayalı olarak silahlı örgütle organik bağının tespit edilmesi, örgütün hiyerarşik yapısı içinde bilerek ve isteyerek hareket ettiğinin ve örgütün amaçlarını benimsediğinin ortaya konması hâlinde söz konusu olabileceğini açıklığa kavuşturduğunu belirtmiştir. Ayrıca Yargıtayın suçun manevi unsurunu *doğrudan kasıt ve suç işleme amacı veya hedefi* olarak belirlediğini, dolayısıyla bir örgüte katılan kişinin örgütün suç işleyen veya suç işlemeyi amaçlayan bir örgüt olduğunu bilmesi ve bu amacın gerçekleşmesi için özel bir niyeti olması gerektiğini ifade etmiştir. Terör örgütüne üye olma suçunun oluşması için örgütün faaliyetleriyle bağlantılı olarak ve örgütün amaçlarını gerçekleştirmek için fiilî bir suçun işlenmesi gerekme de kişinin yine de örgütün fiilî varlığına veya güçlenmesine maddi ya da manevi somut bir katkıda bulunmuş olması gerektiğini vurgulamıştır (*Yalçınkaya/Türkiye*, §§ 247-249).

iv. ByLock'un sıradan bir ticari mesajlaşma uygulaması olmadığını ve kullanımının *prima facie* (ilk görünüşte) olarak FETÖ/PDY ile bir tür bağlantıya işaret edebileceğini kabul etmiştir. Bununla birlikte 5237 sayılı Kanun'un 314. maddesinin (2) numaralı fıkrası kapsamında cezalandırılan fiilin iddia edildiği gibi sadece bir suç şebekesiyle bağlantı olmayıp kanunda belirtilen kurucu (maddi ve manevi) unsurlar temelinde tespit edildiği ölçüde *silahlı bir terör örgütüne üyelik* olduğunu belirtmiştir (*Yalçınkaya/Türkiye*, §§ 259, 260).

v. Somut olaya ilişkin olarak başvurunun mahkûmiyetinin ByLock uygulamasını kullandığı iddiasından kaynaklandığını, ulusal mahkemelerin başvurunun sendika ve dernek üyeliği ile Bank Asyadaki hesabına atıfta bulunmasına rağmen ilgili suçun tüm kurucu unsurlarının başvurunun ByLock kullanmasına dayandığını, bunun terör örgütü üyeliğini ve özellikle de kişisel cezai sorumluluğunun tesis edilmesini sağlayan gerekli manevi bağı kurmak için tek başına yeterli kabul edildiğini belirtmiştir. ByLock kullanımına ilişkin tespit delil değerinin ötesinde Yargıtay tarafından yorumlandığı şekliyle suçun maddi ve manevi unsurlarının varlığına ilişkin bireyselleştirilmiş bir tespit yerini aldığı ve böylece 5237 sayılı Kanun'un 314. maddesinin (2) numaralı fıkrasının gerekliliklerini yerine getirmediği ve konuyu 7. maddenin alanına soktuğu kanaatine varmıştır (*Yalçınkaya/Türkiye*, § 262).

vi. Bu bağlamda ilgili ulusal mahkemelerin kararlarında ByLock kullanımının başvurunun FETÖ/PDY'nin cebir ve şiddet kullanarak terörist amaçlar taşıdığını bildiği sonucunu nasıl doğurduğuna, FETÖ/PDY'nin iradesine boyun eğdiğine, amaçlarını gerçekleştirmek için özel bir niyeti olduğuna ve hiyerarşisinin bir parçası olarak faaliyetlerine katıldığına veya ulusal hukukun gerektirdiği şekilde örgütün fiilî varlığına ya da güçlenmesine maddi veyahut manevi katkı sağladığına ilişkin anlamlı bir açıklama yapmadığına işaret etmiştir (*Yalçınkaya/Türkiye*, § 262).

vii. Ulusal mahkemelerin 5237 sayılı Kanun ile 3713 sayılı Kanun'un ilgili hükümlerini geniş yorumlamak suretiyle ByLock kullanımının terör örgütü üyeliği anlamına geldiğini tespit ettiğini belirtmiştir. Ulusal hukuktaki suçun yasal tanımı kapsamında gerekli olan kastın varlığı tespit edilmeden ByLock kullanıcılarına etkili şekilde objektif sorumluluk yüklendiğini ifade etmiştir. Ulusal mahkemeler

tarafından kanunun bu şekilde geniş ve öngörülemez şekilde yorumlanmasının suçun kurucu -özellikle de manevi- unsurlarını bir kenara bırakma ve bu suçu katı bir sorumluluk suçuna dönüştürme ve böylece iç hukukta açıkça belirtilen gerekliliklerden ayrılma etkisi yarattığı sonucuna varmıştır. Bu açıklamalar ışığında suçta ve cezada kanunilik ilkesinin ihlal edildiği sonucuna ulaşmıştır (*Yalçınkaya/Türkiye*, §§ 271,272).

38. Söz konusu kararda adil yargılanma hakkı yönünden yaptığı değerlendirmelerde ise AİHM;

i. Hayatın her alanında dijitalleşmenin arttığı gözönünde bulundurulduğunda elektronik delillerin ceza yargılamalarında yaygın hâle geldiğini kabul etmiştir. Somut davada daha sonra yapacağı incelemeye halel getirmeksizin bir bireyin bir suç örgütü için özel olarak tasarlanmış ve münhasıran bu örgütün iç haberleşmesinde kullanılan şifreli bir mesajlaşma sistemini kullandığını kanıtlayan elektronik delillere başvuranın organize suçlarla mücadelede çok önemli olabileceğini vurgulamıştır. Ayrıca elektronik delillerin geleneksel delil türlerinden pek çok açıdan farklı olduğunu, doğası gereği tahrip edilmeye, zarar görmeye, değiştirilmeye veya manipüle edilmeye daha yatkın olması nedeniyle farklı güvenilirlik sorunları ortaya çıkardığını kaydetmiştir. Bu bağlamda ayrıca ceza yargılamalarında test edilmemiş elektronik delillerin kullanılmasının bu tür delillerin toplanmasında uygulanan prosedür ve teknolojinin doğası gereği karmaşık olması dolayısıyla yargı açısından zorluklar içerebileceğini belirterek bu nedenle ulusal hâkimlerin bu delillerin gerçekliğini, doğruluğunu ve bütünlüğünü tespit etme kabiliyetinin azalabileceğini yinelemiştir (*Yalçınkaya/Türkiye*, § 312).

ii. Özellikle şifrelenmiş ve/veya hacim ya da kapsam bakımından çok büyük veriler söz konusu olduğunda elektronik delillerin ele alınmasının kolluk görevlilerini ve adli makamları hem soruşturma hem de kovuşturma evrelerinde ciddi pratik ve usuli zorluklarla karşı karşıya bırakabileceğini belirtmiştir. Bununla birlikte bu unsurların Sözleşme'nin 6. maddesinin (1) numaralı fıkrası kapsamındaki güvencelerin daha katı veya daha yumuşak bir şekilde farklı uygulanmasını gerektirmediğini vurgulamıştır. Usuli ve kurumsal güvenceler ile adil yargılamanın temel ilkeleri ışığında yargılamanın genel olarak hakkaniyete uygun olup olmadığını değerlendirmek durumunda olduğunu belirtmiştir (*Yalçınkaya/Türkiye*, §§ 312, 313).

iii. "*Delillerin Niteliği*" başlığı altında yaptığı inceleme sonucunda ulusal mahkemelerin başvuru hakkındaki davada CGNAT verilerini tek başına değil ByLock sunucusundan elde edilen veriler ve HTS kayıtları ile birlikte değerlendirdiğini, bu ayrı veri setleri birlikte incelendiğinde verilerin başvurucağın ByLock uygulamasını kullandığını ortaya koyduğu sonucuna vardığını ifade etmiştir. Diğer yandan Millî İstihbarat Teşkilatı tarafından elde edilmesinden adli makamlara teslim edilmesine kadar ByLock verilerinin bütünlüğünü sağlamaya yönelik özel usuli güvencelerin bulunmadığını ve bu durumun da verilerin *niteliği* konusunda ilk bakışta şüphe uyandırdığını kabul etse de bu verilerin doğruluğunu sorgulamak için yeterli unsurları olmadığı değerlendirmesini yapmıştır (*Yalçınkaya/Türkiye*, § 323).

iv. "*Başvurucunun Delillere İtiraz Edebilmesi*" başlığı altındaki incelemede ise başvurucunun dava dosyasında yer alan tüm ByLock raporlarına erişiminin olmasının bu raporların oluşturulduğu verilere erişim talep etme hakkı veya menfaati olmadığı anlamına gelmediğini belirtmiştir. Söz konusu ByLock verilerinin başvurucu hakkındaki ceza soruşturmasını tetiklediğini, dolayısıyla davada kritik önemi olduğunu, esasen bu verilerin sadece başvurucunun ByLock kullandığı iddiasına ilişkin bireyselleştirilmiş bilgilerin toplanmasına hizmet etmekle kalmadığını, aynı zamanda ByLock'un münhasıran örgütsel bir iletişim aracı olarak nitelendirilmesi için temel oluşturduğunu, böylece doğrudan başvurucunun mahkûmiyetine yol açtığı vurgulanmıştır (*Yalçınkaya/Türkiye*, §§ 327, 328).

v. ByLock materyalinin potansiyel olarak başvurucunun kendisini aklamasına veya bu materyalin kabul edilebilirliğine, güvenilirliğine, eksiksizliğine veya delil değerine itiraz etmesine olanak tanıyabilecek unsurlar içerdiğinin gözardı edilemeyeceğini vurgulanmıştır. ByLock sunucusundan elde edilen ham veriler başvurucuya açıklanmadığı için başvurucunun bu kanıtların bütünlüğünü ve güvenilirliğini ilk elden test edemediğini, bunlara atfedilen anlam ve öneme itiraz edemediğini ifade etmiştir. Bu durumun kural olarak ulusal mahkemelere bu konuları en kapsamlı incelemeye tabi tutma konusunda daha büyük bir sorumluluk yüklediğini ileri sürmüştür. Konuyu yerleşik içtihadı temelinde incelemiş, bu nedenle savunmaya yönelik zorlukların başvurucunun aleyhindeki delillere itiraz etme ve savunmasını etkili ve iddia makamıyla eşit şekilde yürütme fırsatına sahip olmasını sağlayan yeterli usulî güvencelerle dengelenmediği sonucuna varmıştır (*Yalçınkaya/Türkiye*, §§ 329-331).

vi. Söz konusu kararda ulusal mahkemelerin ByLock'a ait ham verileri başvurucuya vermeme gerekçelerini sunmadıkları gibi başvurucunun verilerin içeriğinin ve bütünlüğünün doğrulanması için bağımsız bir inceleme talebine veya güvenilirliğine ilişkin endişelerine de yanıt vermediklerini açıklamıştır. Ayrıca başvurucuya şifresi çözülen ByLock materyalleri hakkında, özellikle de bu uygulama üzerindeki faaliyetlerinin niteliği ve içeriği hakkında bilgi edinme fırsatı da verildiğini belirtmiştir. Bu hususun özellikle başvurucunun mahkûmiyetinde bu kanıtların baskın ağırlığı gözönüne alındığında savunma haklarının korunmasında önemli bir adım teşkil ettiğini vurgulanmıştır. Bu eksiklikler nedeniyle savunmanın maruz kaldığı zorluğun yerel mahkemelerin ByLock deliline ilişkin inceleme eksiklikleriyle daha da arttığını dile getirmiştir. Mahkemelerin ByLock'un 5237 sayılı Kanun'un 314/2 maddesi anlamında FETÖ/PDY'nin üyesi olmayan biri tarafından kullanılmadığının ve kullanılamayacağını nasıl tespit edildiğini yeterince açıklamadığını ifade etmiştir (*Yalçınkaya/Türkiye*, §§ 332-340).

vii. Ulusal mahkemelerin başvurucunun özel ve ilgili taleplerine ve itirazlarına cevap vermemesinin savunma argümanlarına karşı duyarsız kaldıkları ve başvurucunun gerçekten *dinlenmediği* konusunda meşru bir şüphe uyandırdığını ileri sürmüştür. Usulüne uygun olarak gerekçelendirilmiş kararların adaletin düzgün şekilde yerine getirilmesi açısından taşıdığı önem gözönünde bulundurulduğunda mahkemelerin davanın merkezinde yer alan hayati konulardaki sessizliğinin başvurucunun mahkemelerin tespitlerine ve ceza yargılamasının *sadece şekil açısından* yürütüldüğüne ilişkin haklı endişelerini de beraberinde getirdiği kanaatine varmıştır (*Yalçınkaya/Türkiye*, § 341).

viii. Bu tür elektronik delillerin prensipte terörizm veya diğer organize suçlarla mücadelede çok önemli olabileceğini kabul etmekle birlikte bu delillerin ulusal mahkemeler tarafından adil yargılamanın temel ilkelerini zedeleyecek şekilde kullanılmayacağını vurgulamıştır. Mevcut davadaki eksikliklerin demokratik bir toplumda mahkemelerin kamuoyunda uyandırması gereken güveni sarsıcı ve yargılamanın adilliğini ihlal edici etkilere sahip olduğunu belirtmiştir. Bu nedenle başvuru hakkındaki ceza yargılamasının hakkaniyete uygun bir yargılamanın gereklilikleriyle uyumadığı değerlendirilmesinde bulunmuştur. (*Yalçınkaya/Türkiye*, §§ 344-346).

39. AİHM, *Yalçınkaya/Türkiye* kararında yer verdiği değerlendirmeler doğrultusunda, benzer nitelikteki ByLock tespitleri yönünden *Demirhan ve diğerleri/Türkiye* (B. No: 1595/20, 22/7/2025) kararında da suçta ve cezada kanunilik ilkesi ile adil yargılanma hakkının ihlal edildiği sonucuna ulaşmıştır.

V. İNCELEME VE GEREKÇE

40. Anayasa Mahkemesinin 24/2/2026 tarihinde yapmış olduğu toplantıda başvuru incelenip gereği düşünüldü:

A. Gerekçeli Karar Hakkının İhlal Edildiğine İlişkin İddia

1. Başvurucunun İddiaları ve Bakanlık Görüşü

41. Başvurucu, başta ByLock programının örgütsel iletişimi sağlamak amacıyla kullanıldığına dair yargılama makamları tarafından mahkûmiyet kararına dayanak alınan delillere ve yapılan değerlendirmelere karşın davanın esasına etkili olarak ileri sürdüğü itirazlarının karşılanmaması nedeniyle adil yargılanma hakkının ihlal edildiğini ileri sürmüştür.

42. Bakanlık görüşünde, konuya ilişkin yargısal içtihatlara değinilerek ihlal iddialarının anılan içtihatlar ve somut olayın kendine özgü koşulları birlikte ele alınarak değerlendirilmesi gerektiği ifade edilmiştir.

2. Değerlendirme

43. Anayasa'nın 36. maddesinin birinci fıkrası şöyledir:

"Herkes, meşru vasıta ve yollardan faydalanmak suretiyle yargı mercileri önünde davacı veya davalı olarak iddia ve savunma ile adil yargılanma hakkına sahiptir."

44. Anayasa'nın 141. maddesinin üçüncü fıkrası şöyledir:

"Bütün mahkemelerin her türlü kararları gerekçeli olarak yazılır."

45. Başvurucunun iddiaları adil yargılanma hakkı kapsamındaki gerekçeli karar hakkı yönünden incelenmiştir.

a. Kabul Edilebilirlik Yönünden

46. Açıkça dayanaktan yoksun olmadığı ve kabul edilemezliğine karar verilmesini gerektirecek başka bir neden de bulunmadığı anlaşılan gerekçeli karar hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddianın kabul edilebilir olduğuna karar verilmesi gerekir.

Ömer ÇINAR bu sonuca katılmamıştır.

b. Esas Yönünden

i. Genel İlkeler

47. Anayasa'nın 36. maddesinde güvence altına alınan adil yargılanma hakkı kapsamındaki gerekçeli karar hakkı, kişilerin hakkaniyete uygun şekilde yargılanmalarını sağlamayı ve bu amaca uygunluk yönünden yargılamanın denetlenmesini amaçlamaktadır. Mahkeme kararlarının davanın temel maddi ve hukuki sorunları ile taraflarca ileri sürülen ve davanın sonucunu etkileyen iddia ve itirazlar hakkında delillerle bağ kurulmak suretiyle yeterli gerekçe içermesi zorunludur. Uyuşmazlığın hukuki ve maddi sorunlarıyla ilgisiz değerlendirmelere kararda yer verilmesi de gerekçeli karar hakkıyla bağdaşmamaktadır. Karar gerekçesinin belirtilen unsurları taşımaması, yargılamanın adil yargılanma hakkı güvencelerine uygun şekilde yürütülüp yürütülmediğinin taraflarca öğrenilmesini sağladığı gibi ayrıca demokratik bir toplumda kendi adlarına verilen yargı kararlarının sebeplerini toplumun öğrenmesini sağlanması için de gereklidir (bazı eklemeler ve farklılıklarla birlikte bkz. *Sencer Başat ve diğerleri* [GK], B. No: 2013/7800, 18/6/2014, §§ 31, 34).

48. Diğer taraftan kanun yolu incelemesi yapan mercinin yargılamayı yapan mahkemeye aynı sonuca ulaşması ve bunu aynı gerekçeyi kullanarak veya aynı atıfla kararına yansıtması kararın gerekçelendirilmiş olması bakımından yeterli görülebilir. Bununla birlikte ilk derece mahkemesince karşılanmayan veya ancak ilk defa kanun yolu merciine ileri sürülebilecek nitelikteki esash iddia ve itirazların kanun yolu merciince de değerlendirilmemesi gerekçeli karar hakkının ihlaline yol açabilir (bazı eklemeler ve farklılıklarla birlikte bkz. *Mehmet Yavuz* [I. B.], B. No: 2013/2995, 20/2/2014, § 51).

ii. İlkelerin Olaya Uygulanması

49. Başvurucu; Bank Asya hesap hareketleri, örgütle iltisaklı sendikaya üye olması ve belirli kurumlarda çalışması nedenleriyle mahkûmiyet kararı verildiğini ileri sürmüş ise de hakkındaki mahkeme kararının içeriği gözönüne alındığında mahkûmiyetin ve temel cezanın alt sınırdan uzaklaşarak belirlenmesinin başvurunun CGNAT kayıtları ve ByLock tespit ve değerlendirme tutanağı doğrultusunda ByLock programı üzerinde 477264 user-ID numarası alıp bu numaraya bağlı alt veriler oluşturmak suretiyle anılan ağa dâhil olduğuna ve bu programı yoğun olarak kullandığına dair tespitlere dayandığı anlaşılmıştır. Kararda, başvurunun kullandığı belirtilen ByLock programına ilişkin olarak yapılan değerlendirmede bu programın FETÖ/PDY'nin haberleşme ağı olduğu ve bu yapılanma tarafından geliştirilip kullanıldığı, programın özellikleri itibarıyla bunu kullananların örgütle bağlantısının bulunduğu ifade edilmiştir (bkz. § 14).

50. Anayasa Mahkemesi *Ferhat Kara* ([GK], B. No: 2018/15231, 4/6/2020) kararında "yapısı, kullanım şekli ve teknik özellikleri itibarıyla sadece FETÖ/PDY

mensuplarınca -örgütsel iletişimde gizliliği sağlama amacıyla- kullanılan kriptolu iletişim ağının başvuru tarafından kullanılmasının terör örgütüne üye olma suçu açısından mahkûmiyete dayanak alınmasının, adil yargılanma hakkı kapsamındaki usul güvencelerini tamamen etkisiz hâle getiren ve açıkça keyfi bir uygulama olarak değerlendirilmeyeceği, dolayısıyla ByLock'un mahkûmiyette tek veya belirleyici delil olarak kullanılmasına ilişkin iddiaların kanun yolu şikâyeti niteliğinde olduğu"nu değerlendirmiştir (Ferhat Kara, § 161).

51. Anayasa Mahkemesi, ByLock tespit ve değerlendirme tutanağı ve onu destekleyen diğer veriler doğrultusunda ByLock programının kullanıldığına dair tespitin terör örgütü üyesi olma suçu açısından verilen mahkûmiyet kararında belirleyici delil olarak değerlendirilmesini *Adnan Şen* ([GK], B. No: 2018/8903, 15/4/2021) kararında *suçta ve cezada kanunilik ilkesi* açısından ele almıştır. Bu kararda Anayasa Mahkemesi *ByLock programını kullanma* şeklinde gerçekleşen faaliyetin örgütsel nitelikte olduğuna, başvurunun örgüt içi iletişimin sağlanması amacıyla FETÖ/PDY mensuplarının kullanımına sunulan ByLock programını örgütsel amaçla kullandığına, dolayısıyla başvurunun bu oluşumun suç işlemek amacıyla olduğunun bilincinde olduğuna dair adli makamlarca yapılan yorumların kanun koyucunun yasak olarak belirlediği fiilin kapsamını suç ve cezaların kanuniliği ilkesine aykırı olacak şekilde genişletmediğini, örgüt üyeliğine ilişkin kuralın özülle çelişmediğini ve öngörülebilir olduğunu, atılı suçun unsurları netleştirilirken öngörülebilir ve suçun mahiyetine uygun olma konusunda özen gösterildiğini değerlendirmiş ve ihlal olmadığı sonucuna ulaşmıştır (*Adnan Şen*, § 121).

52. Bununla birlikte AİHM, Anayasa Mahkemesinin *Ferhat Kara* ve *Adnan Şen* kararlarından sonraki süreçte verdiği *Yalçınkaya/Türkiye* kararında, ulusal mahkemelerin mevzuat hükümlerini geniş ve öngörülemez bir şekilde yorumlayarak ByLock kullanımının terör örgütü üyeliği anlamına geldiğini tespit ettiklerini değerlendirmiş; bu bağlamda ulusal hukuktaki suçun yasal tanımı kapsamında gerekli olan kastın varlığı ayrıca tespit edilmeksizin ByLock programını kullanan kişilere doğrudan ve etkili şekilde objektif sorumluluk yüklediği kanaatine varmıştır. Dolayısıyla AİHM, bu durumun suçun özellikle de manevi unsurlarının oluşup oluşmadığını değerlendirme gereği duyulmaksızın terör örgütü üyesi olma suçunu katı bir sorumluluk suçuna dönüştürme ve böylece iç hukukta açıkça belirtilen gerekliliklerden ayrılma etkisi yarattığı sonucuna varmıştır (*Yalçınkaya/Türkiye*, §§ 271, 272).

53. Yargıtay özellikle AİHM'in *Yalçınkaya/Türkiye* kararından sonraki tarihlerde verdiği kararlarda, örgütsel yazışma içeriği tespit edilemeyen sanıkların ByLock programını örgütsel iletişim amacıyla kullanıp kullanmadıklarının ve örgüt yapılanmasına dâhil olup olmadıklarının hukuki bir kesinlik içinde ortaya konulabilmesi için -somut olayın özelliğine göre ve ByLock Tespit ve Değerlendirme Tutanağı'na yansıyan verilere yönelik olarak- yapılması gerekli görülen araştırma işlemlerini güncel ve istikrarlı içtihatlarında belirlemiştir (bkz. §§ 21-23, 27).

54. Bu çerçevede Yargıtayın anılan kararlarında, ByLock tespit ve değerlendirme tutanağına göre sanığı arkadaş listesine ekleyen, sanığın kendi listesine eklediği veya irtibatlı olduğu (roster kayıtları) -kimlik bilgileri belirlenebilmiş olan- diğer ByLock kullanıcıları hakkında herhangi bir soruşturma ya da kovuşturma olup olmadığının araştırılması, varsa bu kişilerin sanıkla ilgili aşamalarda verdikleri tüm ifadelerin getirilerek gerekirse tanık olarak dinlenmelerinin sağlanması gerektiği vurgulanmıştır. Ayrıca gerekli görülmesi hâlinde Ulusal Yargı Ağı Bilişim Sistemi'nde (UYAP) araştırma yapılarak sanık hakkında verilmiş herhangi bir ifade bulunup bulunmadığının da belirlenmesi, varsa bu ifade tutanaklarının onaylı

örneklerinin getirilerek duruşmada 4/12/2004 tarihli ve 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu'nun 217. maddesi uyarınca sanık ve müdafine okunması, aynı Kanun'un 210. maddesi kapsamında tek veya belirleyici ifade yahut beyan sahiplerinin duruşmada tanık sıfatıyla dinlenerek sonucuna göre sanığın hukuki durumunun belirlenmesi gerektiği de ifade edilmiştir.

55. Nitekim terör örgütü üyeliği suçu açısından Anayasa Mahkemesi de *Ali Bayram İskender* ([GK], B. No: 2020/31370, 25/9/2025) kararında, başvurunun ByLock programını kullandığına dair tespitin terör örgütüne üye olma suçundan kesinleşen mahkûmiyet kararında belirleyici delil olarak kabul edildiği somut olayda, kişilerin *örgüt talimatı ile ByLock ağına dâhil olduğunun ve gizliliği sağlamak için haberleşme amacıyla kullandıklarının* belirlenmesi açısından Yargıtayın ilkesel olarak ortaya koyduğu ve yapılmasını gerekli gördüğü araştırmaların yerine getirilmediği kanaatine ulaşmıştır. Anayasa Mahkemesi; anılan kararda başvurunun -ByLock programını kullanmadığına yönelik itirazının yanı sıra- anılan programı örgütsel iletişim amacıyla kullanmadığına dair iddiasının kararın sonucunu değiştirebilecek nitelikte olduğu ancak yargı makamları tarafından bu iddia hakkında somut bir değerlendirilmede bulunulmadığı, bu eksikliğin kanun yolu incelemeleri sırasında da telafi edilmediği kanaatine varmıştır. Anayasa Mahkemesi, bu nedenle başvurunun mahkûmiyeti için gerekli olan yeterli gerekçenin ortaya konulamadığını değerlendirmiş ve ihlal sonucuna ulaşmıştır (*Ali Bayram İskender*, §§ 47-58).

56. Somut olayda Mahkemece başvurunun ByLock tespit ve değerlendirme tutanağı ve CGNAT kayıtları doğrultusunda ByLock programını yoğun olarak kullandığı sonucuna ulaşılmışsa da mahkûmiyet kararının yanı sıra Daire ve Yargıtayın kararlarında da ByLock tespit ve değerlendirme tutanağında yer alan yazışma ve e-posta verilerinin örgütsel nitelikte olup olmadığına, dolayısıyla bu programın örgütsel iletişimi sağlamak amacıyla kullanılıp kullanılmadığına dair herhangi bir değerlendirmede bulunulmamıştır (bkz. §§ 14-16). Öte yandan ByLock tespit ve değerlendirme tutanağındaki roster kayıtlarında bulunan veya bu user-ID numarasının itibatlı olduğu belirlenen diğer ByLock kullanıcılarının birçoğunun kimlik bilgilerini de tespit edildiği hâlde, Yargıtayın ByLock Tespit ve Değerlendirme Tutanağı'nda yer alan veriler ve UYAP araştırmalarına ilişkin uygulamaları dikkate alındığında anılan kararlarda belirtilen araştırmalar da Mahkemece yapılmamıştır (Yargıtayın araştırılması gerektiğini değerlendirdiği hususlar yönünden bkz. §§ 21-23, 27). Nitekim Anayasa Mahkemesi de *Ferhat Kara* kararında somut olayın kendine özgü koşullarının kişilerin ByLock kullanımına yönelik itirazlarının ayrı ve açık yanıt verilmesini gerektirdiği durumlarda -Yargıtay kararlarında öngörülen- gerekli araştırma ve incelemelerin yapılması gerektiği sonucuna ulaşmıştır (*Ferhat Kara*, § 157; gerekçeli karar hakkı yönünden bkz. *Yunus Usluer* [1. B.], B. No: 2018/38137, 10/5/2022; §§ 40-44; *Nagehan Özgül* [2. B.], B. No: 2018/38165, 15/6/2022, §§ 45-48; silahların eşitliği ve çelişmeli yargılama ilkeleri yönünden bkz. *Esra Saraç Arslan* [GK], B. No: 2019/10514, 28/12/2022, §§ 55-60; *Sabri Yılmaz* [2. B.], B. No: 2018/11960, 30/3/2022, § 49; *Oğuzhan Aksoy* [2. B.], B. No: 2018/37293, 13/9/2022, §§ 66-68; *Harun Evren* [1. B.], B. No: 2020/17037, 13/4/2022, §§ 40-44; *Y.Y.* [2. B.], B. No: 2020/22966, 19/10/2022, §§ 36-38).

57. Dolayısıyla mahkûmiyet gerekçesi ile Yargıtayın gelinen aşamadaki güncel uygulamaları dikkate alındığında kişilerin *örgüt talimatı ile ByLock ağına dâhil olduğunun ve gizliliği sağlamak için haberleşme amacıyla kullandıklarının* belirlenmesi açısından Yargıtayın ilkesel olarak ortaya koyduğu ve yapılmasını gerekli gördüğü araştırmaların somut olayda yerine getirilmediği anlaşılmaktadır. Bu durumda başvurunun -ByLock programını kullanmadığına yönelik itirazının yanı sıra- anılan programı örgütsel iletişim

amacıyla kullanmadığına dair iddiası kararın sonucunu değiştirebilecek nitelikte olduğu hâlde Mahkemece bu iddia hakkında somut bir değerlendirmede bulunulmadığı, istinaf ve temyiz incelemesi sırasında da bu eksikliğin telafi edilmediği görülmüştür. Bu nedenle yargılama süreci bir bütün olarak değerlendirildiğinde başvurunun mahkûmiyeti için gerekli olan yeterli gerekçenin ortaya konulmadığı anlaşılmıştır.

58. Açıklanan gerekçelerle Anayasa'nın 36. maddesinde güvence altına alınan adil yargılanma hakkı kapsamındaki gerekçeli karar hakkının ihlal edildiğine karar verilmesi gerekir.

Ömer ÇINAR bu sonuca katılmamıştır.

59. Başvurucu ayrıca terör örgütüne üye olma suçuyla ilgili olarak yapılan yargısal yorumların öngörülebilir olmaması ve suç oluşturmaman bazı eylemlerin mahkûmiyete esas alınması nedeniyle suçta ve cezada kanunilik ilkesinin, aleyhinde ifade veren tanıkların mahkeme huzurunda dinlenmemesi nedeniyle de adil yargılanma hakkı kapsamındaki tanık sorgulama hakkının ihlal edildiğini ileri sürmüştür. Başvuruda gerekçeli karar hakkının ihlal edildiğine karar verildiğinden kararda varılan sonuç ve uygun görülen giderime göre suçta ve cezada kanunilik ilkesi ile adil yargılanma hakkı kapsamındaki tanık sorgulama hakkının ihlal edildiğine ilişkin şikâyetler hakkında kabul edilebilirlik ve esas yönünden ayrıca bir inceleme yapılmasına gerek bulunmadığına karar vermek gerekir.

B. Kamu Görevinden Çıkarılma Nedeniyle Özel Hayata Saygı Hakkının İhlal Edildiğine İlişkin İddia

60. Başvurucunun kamu görevinden çıkarılması nedeniyle çalışma hakkı kapsamında ileri sürmekle birlikte özel hayata saygı hakkı yönünden incelenen ihlal iddiasına ilişkin olarak aynı konuda daha sonradan yaptığı bireysel başvuruda Birinci Bölüm İkinci Komisyon tarafından 1/10/2025 tarihli ve 2022/96970 başvuru numaralı kararla başvurunun özel hayata saygı hakkı yönünden diğer kabul edilebilirlik şartları yönünden incelenmeksizin açıkça dayanaktan yoksun olması nedeniyle kabul edilemez olduğuna karar verildiği anlaşıldığından aynı konudaki başvurusunun *Mehmet Satıoğlu (2)* ([1. B.], B. No:2014/11339, 14/11/2018) ve *Mehmet Murat Dalkuş* ([1. B.], B. No: 2021/29292, 13/2/2024, §§ 8-11) kararları doğrultusunda *mükerrer başvuru olması* nedeniyle reddine karar verilmesi gerekir.

C. Diğer İhlal İddiaları

61. Başvurucunun;

i. Suç isnadına bağlı tutulduğu muhakeme süreci itibarıyla kişi özgürlüğü ve güvenliği hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddiasının *Mehmet Emin Kılıç* ([2. B.], B. No: 2013/5267, 7/3/2014, §§ 19-32) ve *Mehmet Şimşek* ([1. B.], B. No: 2018/10953, 22/7/2020) kararları doğrultusunda *süre aşımı* nedeniyle,

ii. UYAP kayıtlarına göre Ergani Sulh Ceza Hâkimliğinin 8/8/2016 tarihli ve 2016/507 D. İş sayılı kararı ile başvurunun mal varlığına yönelik verilen elkoyma kararının Hâkimliğin 29/12/2016 tarihli ve 2016/971 D. İş sayılı kararı ile kaldırıldığı anlaşıldığından tutuklandıktan sonra mal varlığı değerleri üzerine tedbir konulması nedeniyle mülkiyet hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddiasının *Hikmet*

Balabanoğlu ([2. B.], B. No: 2012/1334, 17/9/2013, § 24) kararı doğrultusunda *açıkça dayanaktan yoksun olması nedeniyle*,

iii. Ceza infaz kurumunda kaldığı süreçte diğer hükümlülere tanınan telefon ile haberleşme ve görüş haklarından yararlandırılmaması nedeniyle haberleşme hürriyetinin yanı sıra özel hayata ve aile hayatına saygı haklarıyla bağlantılı ayrımcılık yasağının ihlal edildiğine ilişkin iddiasının da ilgili yargısal yollar tüketilmeden bireysel başvuruda bulunulması nedeniyle *Süleyman Araç* ([2. B.], B. No: 2015/7985, 20/9/2018) kararı, yargılamanın uzun sürmesi nedeniyle makul sürede yargılanma hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddiasının *Veysi Ado* ([GK], B. No: 2022/100837, 27/4/2023) ve *Ahmet Kartalkuş* ([2. B.], B. No: 2019/39635, 19/3/2024, §§ 25-42) kararları doğrultusunda *başvuru yollarının tüketilmemesi nedeniyle*,

iv. Darbe girişimi sonrasında hâkim ve Cumhuriyet savcuları üzerinde baskı kurulması, ceza infaz kurumunda görevli Cumhuriyet savcısının etkin pişmanlıktan faydalanması hususunda kendisine telkinde bulunması ve Mahkemenin FETÖ/PDY'ye ilişkin davalarda yargılanan kişiler aleyhine ön yargılı davrandığına dair kamuoyunda yoğun bir algı bulunması nedeniyle bağımsız ve tarafsız mahkemede yargılanma hakkının, duruşmaların kısa sürmesi, savunmasını rahat ve yeterli şekilde hazırlayıp yapmasının engellenmesi nedeniyle savunma için gerekli zaman ve kolaylıklara sahip olma hakkının, sonradan kurulan özel mahkemelerde ve olağanüstü hâl sürecinde yargılanması, kendisiyle benzer durumda olan farklı kişilerin FETÖ/PDY'ye ilişkin yargılamadan muaf tutulmaları nedeniyle adil yargılanma hakkı ile bağlantılı olarak ayrımcılık yasağının ve muhakeme süreci itibarıyla kendisiyle birlikte ailesinin de yıpratılıp toplumdaki dışlanması nedeniyle de özel hayata saygı hakkının ihlal edildiğine ilişkin temellendirmeksizin soyut şekilde ileri sürdüğü iddialarının *Cemal Günsel* ([GK], B. No: 2016/12900, 12/1/2021) kararı doğrultusunda *açıkça dayanaktan yoksun olması nedeniyle*,

v. Müdafii ile serbestçe görüşmesinin engellenmesi ve görüşme sırasında görevlinin hazır bulundurulması nedeniyle müdafiden yararlanma hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddiasının *Orhan Patarya* ([GK] B. No: 2019/42695, 20/5/2021) kararı, ByLock verilerinin elde edilme usulü yönünden hakkaniyete uygun yargılanma hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddiasının *Özlem Yıldırım* ([GK], B. No: 2022/73725, 28/12/2022, §§ 30-33) kararı doğrultusunda *açıkça dayanaktan yoksun olması nedeniyle* kabul edilemez olduğuna karar verilmesi gerekir.

VI. GİDERİM

62. Başvurucu; ihlalin tespiti, yeniden yargılama yapılması ile maddi ve manevi tazminat talebinde bulunmuştur.

63. Başvuruda tespit edilen anayasal hak ihlalinin sonuçlarının ortadan kaldırılması için yeniden yargılama yapılmasında hukuki yarar ve zorunluluk bulunmaktadır. Anayasa'nın 148. ve 153. maddeleri ile 30/3/2011 tarihli ve 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun'un 50. ve 66. maddeleri uyarınca ihlal kararının gönderildiği yargı mercilerinin yapması gereken iş, yeniden yargılama işlemlerini başlatıp Anayasa Mahkemesinin ihlal kararında belirtilen ilkelere ve gerekçelere uygun biçimde yürütülecek yargılama sonunda hak ihlalinin nedenlerini gidererek yeni bir karar vermektir

(yeniden yargılama konusunda bkz. *Mehmet Doğan* [GK], B. No: 2014/8875, 7/6/2018, §§ 54-60; *Aligül Alkaya ve diğerleri (2)* [1. B.], B. No: 2016/12506, 7/11/2019, §§ 53-60, 66; *Kadri Enis Berberoğlu (3)* [GK], B. No: 2020/32949, 21/1/2021, §§ 93-100).

64. Öte yandan hak ihlali kararından Anayasa Mahkemesinin davanın neticesiyle ilgili bir tutum sergilediği sonucu çıkarılmamalıdır. Anayasa Mahkemesince verilen hak ihlali kararı uyumsuzluğın sonuçlarından bağımsız olup davanın kabulüne, reddine ya da beraate veya mahkûmiyete karar verilmesi gerektiği anlamına gelmemektedir. Kural olarak yargılamanın her aşamasında olduğu gibi ihlalin sonuçlarını gidermek üzere yeniden yapılacak yargılama sonunda da -Mahkemece hüküm kurulmadan önce dosyaya sunulan diğer delillerle hükmün kurulmasından sonra başvuru hakkında dosyaya giren yeni deliller de dâhil olmak üzere- delillerin dava ile ilişkisini kurma ve bunları değerlendirip sonuç çıkarma yetkisi ilgili mahkemelere aittir.

65. Başvurucu; maddi zarara ilişkin olarak bilgi/belge sunmadığından maddi tazminat talebinin; ihlalin ve sonuçlarının ortadan kaldırılması için yeniden yargılama yapılmasının yeterli giderim sağlayacağı anlaşıldığından da manevi tazminat talebinin reddine karar verilmesi gerekir.

VII. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. 1. Gerekçeli karar hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddianın KABUL EDİLEBİLİR OLDUĞUNA Ömer ÇINAR'ın karşıoyu ve OYÇOKLUĞUYLA,

2. Kamu görevinden çıkarılma nedeniyle özel hayata saygı hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddia bakımından başvurunun *mükerrer başvuru* olması nedeniyle REDDİNE OYBİRLİĞİYLE,

3. Diğer ihlal iddialarının *kabul edilebilirlik kriterlerini* karşılamaması nedeniyle KABUL EDİLEMEZ OLDUĞUNA OYBİRLİĞİYLE,

B. Anayasa'nın 36. maddesinde düzenlenen adil yargılanma hakkı kapsamındaki gerekçeli karar hakkının İHLAL EDİLDİĞİNE Ömer ÇINAR'ın karşıoyu ve OYÇOKLUĞUYLA,

C. Suçta ve cezada kanunilik ilkesi ile adil yargılanma hakkı kapsamındaki tanık sorgulama hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddiaların İNCELENMESİNE GEREK OLMADIĞINA OYBİRLİĞİYLE,

D. Kararın bir örneğinin gerekçeli karar hakkının ihlalinin sonuçlarının ortadan kaldırılması için yeniden yargılama yapılmak üzere Diyarbakır 8. Ağır Ceza Mahkemesine (E.2017/275, K.2017/543) GÖNDERİLMESİNE,

E. Başvurucunun tazminat taleplerinin REDDİNE,

F. Kararın bir örneğinin Adalet Bakanlığına GÖNDERİLMESİNE 24/2/2026 tarihinde karar verildi.

KARŞIOY

Başvurucu, karar sonucunu değiştirebilecek nitelikteki esaslı iddialarının karşılanmaması nedeniyle gerekçeli karar hakkının ihlal edildiğini iddia etmiş, Mahkememiz çoğunluğu tarafından, başvurunun Anayasanın 36. maddesinde güvence altına alınan adil yargılanma hakkı kapsamında gerekçeli karar hakkının ihlal edildiği kabul edilmiştir. Aşağıda belirttiğim nedenlerle çoğunluk görüşüne katılmıyorum.

Başvurucu olayların gerçekleştiği tarihte öğretmen olarak görev yapmaktadır. Başvurucuya iddianameye konu eylemler ve dosya kapsamı hakkında bilgi verilmiş ve savunması alınmıştır. Dosya kapsamında BTK'ya yazılan müzekkere ile ByLock programını kullanıp kullanmadığı sorulmuş, BTK tarafından CGNAT kayıtları gönderilmiş ve EGM-KOM tarafından başvuru ile ilişkilendirilen 477... user ID numarasına ait alt verileri içeren ByLock Tespit ve Değerlendirme Tutanağı dosyaya sunulmuştur. Söz konusu kayıtlara göre 477... user ID numarasının başvuru adına kayıtlı GSM hattı üzerinden kullanıldığı, tespit edilen ilk log tarihinin 9.12.2015 tarihi olduğu, bu user ID üzerinden aktif olarak yazışma/arama yapıldığı ve e posta alınıp gönderildiği tespit edilmiştir. Diğer ByLock kullanıcılarının başvuruca "r...2143" ve "Erganili R..." İsmi verdikleri belirtilmiştir.

Diyarbakır İl Emniyet Müdürlüğünde müdafilerinin hazır bulunmasıyla ifadesi alınan ve etkin pişmanlıktan yararlanan F.D., başvuruca teşhis etmiş ve örgüt içerisinde "Ergani ilçe abisi" olarak bildiğini beyan etmiştir. Yine etkin pişmanlıktan faydalanan H.Do, başvuruca teşhis etmiş, kendi kullandığı user-ID numarasının roster kayıtlarında 477... user-ID numarasını başvurunun kullandığını ve onun örgüt içinde "Ergani ilçe abisi" olduğunu beyan etmiştir. Emniyet Müdürlüğü bu tutanakları başvurunun yargılandığı mahkemeye göndermiştir.

Yargılamada başvuruca esas hakkında mütalaaya savunma imkânı tanınmış ve başvurunun savunması sonrasında hüküm verilmiştir. Yargılamayı yapan Ağır Ceza Mahkemesi tüm dosya kapsamını nazara alarak, hukuk kurallarını nasıl uyguladığını ve yorumladığını, ayrıca takdir yetkisini gerekçelendirerek hüküm kurmuştur. Yerel Mahkemenin kararı istinaf ve temyiz kanun yollarından geçerek kesinleşmiştir.

6216 sayılı Kanun'un 46. maddesinde, bireysel başvurunun ancak ihlale yol açtığı ileri sürülen işlem, eylem ya da ihmal nedeniyle güncel ve kişisel bir hakkı doğrudan etkilenenler tarafından yapılabileceği belirtilmiş olup, aynı Kanun'un 48. maddesinde, bireysel başvuru hakkında kabul edilebilirlik kararı verilebilmesi için 45 ila 47. maddelerde öngörülen şartların taşınması gerektiği düzenlenmiştir. Yine, Kanun'un 48. maddesinde, Anayasa Mahkemesinin, Anayasanın uygulanması ve yorumlanması veya temel hakların kapsamının ve sınırlarının belirlenmesi açısından önem taşımayan ve başvurunun önemli bir zarara uğramadığı başvurular ile açıkça dayanaktan yoksun başvuruların kabul edilemezliğine karar verebileceği düzenlenmiştir. Buna göre, somut olayda başvurunun bireysel başvurusunda yer alan iddiaları kanun yolu şikâyeti niteliğini haiz olup, bireysel başvuruda bu hususların değerlendirilmesi mümkün değildir. Bu nedenle açıkça dayanaktan yoksun olan başvurunun kabul edilemezliğine karar verilmesi gerekir.

Anayasa Mahkemesi, Aydın Yavuz ve Diğerleri başvurusunda (Başvuru Numarası: 2016/22169, Karar Tarihi: 20/6/2017, R.G. Tarih ve Sayı: 30/6/2017-30110) darbe teşebbüsünün arkasındaki yapılanmaya ilişkin olarak FETÖ/PDY örgütünün özellikleri

hakkında kapsamlı açıklamalara yer vermiştir. Söz konusu kararda Millî Güvenlik Kurulu'nun (MGK) 20/7/2016 tarihli toplantısında darbe girişiminin değerlendirildiği, FETÖ/PDY'nin başlangıçta özellikle din ve eğitim alanında faaliyet göstererek toplumda meşruiyet kazanmaya çalıştığı, FETÖ/PDY'nin bünyesinde bulunan ışık (talebe) evleri, okullar, yurtlar ve derhaneler aracılığıyla ulaştığı gençleri amaçları doğrultusunda yetiştirdiği ve bu kişilerin yapılanmanın insan kaynağını oluşturduğu, bu örgütün kuruluş aşamasından itibaren etkisi altına aldığı eğitim kuruluşları, sivil toplum kuruluşları, medya kuruluşları, ticari kuruluşlar ve kamu görevlileri aracılığıyla milleti ve devleti kontrol altında tutmayı amaçladığı, yetkili makamlar tarafından yapılan çok sayıda sözlü ve yazılı açıklamada genel olarak, darbe teşebbüsünün Fetullah Gülen'in talimatı ile başlatıldığı ve onun onayladığı plan doğrultusunda TSK içinde yuvalanmış FETÖ/PDY mensupları, örgüt yöneticisi konumundaki kamu görevlileri, siviller ile polis ve jandarma içine sızmış FETÖ/PDY üyeleri tarafından icra edildiği belirtilmiştir. Söz konusu kararda, FETÖ/PDY terör örgütünün ortaya çıkması ve toplumda meşruiyet kazanmasındaki en önemli unsur, eğitim faaliyetleri olarak belirtilmiştir.

Anayasa Mahkemesi'nin aynı kararında (Aydın Yavuz ve Diğerleri Başvurusu), yetkili makamlarla ve soruşturma mercilerince 15 Temmuz darbe teşebbüsünün faili olduğu belirtilen FETÖ/PDY'ye ilişkin olarak özellikle son yıllarda yürütülen soruşturma ve kovuşturmalarda bu yapılanmanın özelliklerine ve faaliyetlerine ilişkin birçok tespit ve değerlendirmeye yer verilerek, özetle; FETÖ/PDY'nin yöneticileri ve üyelerinin, faaliyetlerini gizlilik esasıyla yürüttüğü ve gizliliği sağlayacak haberleşme yöntemleri kullandığı, gizlilik anlayışı, devlet yönetimi bakımından önemli görülen TSK, yargı, emniyet ve mülki idare birimlerinde ayrı bir titizlikle uygulandığı, FETÖ/PDY'nin gerçek amacının devleti ele geçirmek olduğu belirtilmiştir.

Yine Anayasa Mahkemesi'nin yerleşik içtihatlarında belirtildiği üzere, delillerin değerlendirilmesi ve hukuk kurallarının yorumlanması bireysel başvurunun ikincilliği ilkesi yargılamayı yapan derece mahkemelerinin görevidir. Anayasa Mahkemesinin görevi ise, derece mahkemelerinin yorumlarının açıkça keyfi veya bariz takdir hatası içerecek nitelikte olup olmadığını incelemektir. Başvurucu hakkında terör örgütü üyeliğinin sübut bulunduğunu kabul eden yerel mahkeme somut olay bağlamında ByLock kullanımını ve diğer delilleri değerlendirmiş, kararını gerekçelendirmiş ve hüküm kurmuştur. Yerel mahkemenin kararı gerekçeli olup, hukuk kurallarının uygulanmasında bariz takdir hatası veya açık bir keyfilik de mevcut değildir.

Bu nedenlerle başvurunun Anayasa'nın 36. maddesinde güvence altına alınan adil yargılanma hakkı kapsamında gerekçeli karar hakkının ihlal edilmesine ilişkin çoğunluk görüşüne katılmıyorum.

Üye
Ömer ÇINAR